

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.93

26.9.2019.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 92. sednice Komisije za žalbe, održane 26.9.2019. godine, sa početkom u 18 sati, u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni članovi Komisije: Višnja Arandelović, Vlado Mareš, Dragan Đorđević, Liljana Smajlović, Tamara Skrozza, Zlatko Čobović, Snežana Andrejević, Vida Petrović Škero, Jelka Jovanović i Bojan Cvejić

Odsutni članovi Komisije: Zorica Višnjić

Ostali prisutni: Jovana Pešić iz Udruženja novinara Srbije i Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

- 1.Razmatranje žalbe dr Tatjane Vešović na tekstove objavljene na portalu „Evsac.rs“
- 2.Razmatranje žalbe Ninoslava Čujića na tekstove objavljene u „Kikindskim“

Generalna sekretarka je na početku sednice obavestila članove Komisije da je, greškom, na dnevni red bila stavljena i žalba Vladana Vlajkovića na tekst objavljen u listu „Palež“, te da je žalba u međuvremenu odbačena iz formalnog razloga, jer je ustekao propisani rok od 90 od objavljivanja teksta.

1.Tatjana Vešović podnela je žalbu Savetu za štampu jer su, kako je navela, u pet objavljenih tekstova, na njen račun iznete ozbiljne uvrede, „neistine, obmane i izmišljotine“, kojima su joj povređeni čast, ugled i dostojanstvo. U toku rasprave, Vlado Mareš je rekao da ovakvi napisi nisu novinarski tekstovi, već propagadni i da se na ovaj način mediji zloupotrebljavaju da bi se neko diskreditovao. Dodao je da je neshvatljivo da se advokat portala poziva na javni interes, jer javni interes ne može biti da se objavljuju izmišljotine. Vida Petrović Škero istakla je da portal diskredituje dr Vešović, kao lekarku i načelnicu klinike, kao stručnjaka u svojoj profesiji, jer ona je u Vršcu javna ličnost mnogo više zbog toga, nego zato što je predsednica GO DS. Mnogo je važnija njena stručnost u profesiji od njenog političkog delovanja i zato se ovakvim tekstovima ruši njena reputacija stručnjaka, što dovodi to toga da građani gube poverenje i u nju i u bolnicu u kojoj radi. Ona je podsetila i da novinar ima obavezu da

informiše blagovremeno, a ne da piše o krivičnoj prijavi tri godine nakon što je podneta. Ljiljana Smajlović je istakla da član Kodeksa koji se odnosi na zaštitu privatnosti upravo treba da zaštiti ugled, stručnost i reputaciji osobe o kojoj se piše. Našim medijima, rekla je, to uglavnom nije poznato, a sud u Strazburu upravo insisitira na tome da su neprihvatljivi napadi na reputaciju i svojim odlukama je štiti. Vida Petrović Škero je rekla da je privatnost Tatjane Vešović povređena i objavljivanjem krivične prijave, jer to ne bi smelo da bude dostupno javnosti. Za krivičnu prijavu ne sme da zna niko sem strana u postupku. Tamara Skrozza je dodala i da je u našim medijima dosta često, kao i u ovom slučaju, da se to što je podneta krivična prijava uzima kao „dokaz“ da je neko kriv (iako prijavu može svako da podnese), sa namerom da se diskredituje i progoni zbog svog političkog angažmana. Nakon diskusije, Komisija je jednoglasno odlučila da je portal „Evršac“ prekršio tačke 1,2, 4 i 5 Poglavlja I, tačku 2 Poglavlja II, tačku 4 Poglavlja IV i tačku 1 Poglavlja VII Kodeksa novinara Srbije i izrekla javnu opomenu.

2. Ninoslav Čujić podneo je žalbu zbog toga što su on i njegova supruga, u spornom tekstu, označeni kao „SNS botovi“, kao i zbog toga što mu nije objavljen demanti. Ljiljana Smajlović je, u diskusiji, ukazala da postoji nešto što povezuje „Evršac“ i „Kikindske“, a što je novinarski neprihvatljivo, a to je da ni jedni ni drugi nisu pružili priliku drugoj strani da se izjasni o „neprijatnim optužbama“. Istakla je da je neshvatljivo da su u lokalnom SNS-u 2016. rekli da neće da daju izjave za „Kikindske“, a da urednik Bodrožić ne smatra da treba da ih pozove ni 2019. godine i dodala da to što su oni o njemu govorili ne može da bude opravdanje za kršenje Kodeksa. On nema nikakve dokaze, sem što tvrdi da ima izvore u toj stranci, ne pruža im priliku da odgovore, ne poštuje obavezu da se čuje i druga strana, rekla je. Jelka Jovanović je naglasila da bi da je, kao urednik, dobila ovakav tekst, tražila od novinara da navede izvor i da pozove ljude o kojima piše, dodajući da, bez obzira na njihov odnos prema medijima, novinar mora da bar pokuša sa stupa u kontakt sa ljudima o kojima piše. Zlatko Čobović je, međutim, rekao da je Bodrožić objavio odgovor, da se u tekstu pozvao na „Južne vesti“, da je imao izvor u SNS-u, ili je i sam bio izvor, te da ne vidi da je nešto pogrešno uradio. Istakao je da biti „bot“ nije protivzakonito, te da ne razume zašto tim ljudima ne smeta da to rade, ali im smeta kad se to objavi, dodajući i da su i odgovori koje su poslali „botovski“, svi „kao pod indigom“ – ponosim se što sam član SNS-a, ali nisam bot. Upitao je i da li bi se nešto promenilo da ih je pozvao, na šta je Ljiljana Smajlović rekla da je obaveza da sa pozove druga strana i da nema smisla raspravljati o tome šta bi bilo da ih je pozvao. Sa njom se saglasila Tamara Skrozza, koja je rekla da su morali da ih zovu, makar da ispoštuju formu, što tabloidi stalo rade, ali da svakako treba uzeti u obzir i to da lokalni čelnici vladajuće stranke diskriminišu „Kikindske“ odbijajući da im daju izjave, što je suprotno zakonu. Navela je da je takva diskriminacija česta i da se i sama svaki dan sreće sa tim, jer joj se niko od „naprednjaka“ ne javlja. Smajlović je rekla da svi novinari tabloida na sudu nude dokaze da su pokušali da stupe u kontakt sa nekim i pažljivo čuvaju dokaze o tome. Naglasila je da je koncept Saveta za štampu da su pojedinci sa imenima i prezimenima važniji od grupe kojoj pripadaju, pa je tako i u ovom slučaju Čujić povređen kao čovek, i ne sme se reći – „ma, nema veze, on je ionako u SNS-u, koji nam se zamerio“, ne sme on da trpi zbog toga kako se ponaša njegova stranka. Jelka Jovanović je ocenila da se oni ne stide toga što su botovi, jer da je tako ne bi ni bili u SNS-u, već je problem u tome što se finansiraju iz državnog budžeta, a rade za partiju, a da je to teško dokazati. Snežana Andrejević rekla je da je novinar dužan da pozove za izjavu osobu o kojoj piše i da o tome ima dokaz. Loš je, istakla je, odgovor urednika „Kikindskih“ da ih nisu kontaktirali jer su pre tri godine odlučili da prekinu komunikaciju sa njima ljudi koji sada više možda i nisu na istim mestima i ono što se dešavalo pre tri godine više ne mora da bude relevantno. Višnja Arandelović podsetila je na 86. sednicu Komisije za žalbe, kada se žalila grupa građana koja je na portalu „Petrovac info“

označena kao lokalni tim SNS botova. Slučaj je bio veoma sličan, sem što su tada objavljene i njihove fotografije sa Fejsbuk profila, a sam Bodrožić je tada, kao član Komisije, rekao da je objavljivanje takvog spiska „primer kako neko ko ne zna, trči za pet minuta slave“. Vlado Mareš je naglasio da je ovde reč o tome da je odnos između lokalne vlasti u Kikindi i „Kikindskih“ eskalirao dotle da je vlast, iz krajnje sebičnih, političkih razloga, odlučila da se obrati Savetu. Godinama, rekao je traje to „nadmudrivanje, prepucavanje i lomljenje medija od strane ostrašćene i izivljene vlasti, koja misli da može sve da radi“, i koja se sada obraća Savetu da bi im, svojom odlukom, pomogao da još malo slome „Kikindske“, koje su već jednim delom oterali iz Kikinde. Dodao je da u ovom slučaju nema „ni trunke prekršaja Kodeksa“, da mu je ubedljivo Bodrožićevo objašnjenje da je greškom propustio da objavi odgovor i da nije hteo da po hiljaditi put zove one koji ne žele sa njim da razgovaraju. Ljiljana Smajlović je reagovala na ovo, kao i na ocenu Jelke Jovanović, istakavši da je to ispoljavanje političke pristrasnosti kojoj nema mesta u Savetu za štampu i da bi bilo dobro da se sednice snimaju upravo zbog ovakih neprihvatljivih istupa članova Komisije. Mareš je, međutim, rekao da nema razloga da se bilo šta snima, sednice su javne i svi znaju ko je šta rekao, kao i da je njegova stvar šta će da govori. On je citirao Orvela koji je rekao da je sloboda ako možeš da kažeš nešto što drugi ne žele da čuju, i dodao da novinari imaju i obavezu da govore ono što drugi ne žele da čuju. Ljiljana Smajlović je odgovorila da u Kodeksu piše da je sa novinarstvom nespojivo otvoreno svrstavanje uz jednu političku opciju. „Ako je nespojivo sa novinarstvom, nespojivo je i sa našom ulogom ovde. Otvoreno ispoljavanje političke pristrasnosti diskredituje i Savet i našu mogućnost da budemo nepristrasni“, rekla je. Vida Petrović Škero je ocenila da su se članovi Komisije saglasili sa tim da je novinar morao da pozove članove stranke o kojima je pisao, ali da Komsija mora, vodeći računa o principu proporcionalnosti, da uzme u obzir i ono što je urednik naveo u odgovoru u vezi sa načinom komunikacije sa lokalnim vlastima, jer on krši pravila profesije, a oni zakon kada odbijaju da daju izjave za taj list, kao i da takav način komunikacije urušava ugled i novinara i novina. Sličnog mišljenja bila je i Snežana Andrejević, koja je naglasila da članovi Komisije moraju da se izjašnjavaju na osnovu činjenica i da odluku zasnuju na onome što proizilazi iz nepoštovanja Kodeksa, odnosno iz toga da nije pozvana druga strana, ali srazmerno celoj situaciji. Treba, svakako, dodala je, prokomentarisati i odnos lokalne vlasti prema „Kikindskim“, jer to nije po zakonu, a način na koji se te novine uništavaju je strašan i mora da se ukaže i na to. Po završetku debate, Komsija je jednoglasno odlučila da nije prekršena tačka 6 Odeljka IV, koja se odnosi na neobjavljivanje demantija. Odluka da su prekršene tačke 3 i 4 Poglavlja I doneta je sa osam glasova „za“ i dva „protiv“.

Sednica je završena u 19.15 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajuća

Višnja Arandelović